

Iz ribarske prakse

Šezdeseti jubilej profesora Nikole Petrovskog

Inž. Nikola Petrovski, redovni profesor ribarstva na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta »Kiril i Metodij« u Skopju, poznati ribarski stručnjak i međunarodni sportsko-ribolovni sudac, navršava 60-tu godinu života. Rođen je 16. 02. 1926. godine u Ohridu, gdje je završio osnovno i srednje obrazovanje. U školskoj 1946/47. godini upisao je Poljoprivredno-šumarski fakultet u Zemunu, da bi već sledeće godine prešao na novootvoreni Poljoprivredno-šumarski fakultet u Skopju, na kome je diplomirao 1950. godine.

Učesnik je NOR-a od 06. 09. 1944., a član SKJ od 01. 04. 1948. godine.

Neposredno po diplomiranju stupio je na radno mesto referenta za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede NR Makedonije. Od 01. 04. 1951. izabran je za asistenta u Ribarskoj stanici, kasnije preimenovanoj u Zavod za ribarstvo SR Makedonije, gdje je prošao sve stupnjeve izbora i unapređenja: asistenta (do 1960.), naučnog saradnika (do 1968.) i višeg naučnog saradnika.

U toku 1952. boravio je na 6-mesečnoj specijalizaciji u Institutu za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu, a u 1963. godini bio je na dvomesečnoj specijalizaciji u SSSR.

U 1960. godini inž Nikola Petrovski je odbranio svoj habilitacioni rad pod naslovom: »Nastupanje polne zrelosti i plodnosti dojranskog grgeča (*Perca fluviatilis macedonica* Kar.)«.

Više od 11 godina bio je direktor Zavoda za ribarstvo SRM (od 1967. do 1978. godine), a istovremeno bio je i odgovorni urednik naučnih edicija Zavoda (»Izdanija« i »Folia balcanica«). U školskoj 1966/67. godini honorarno predaje ribarstvo na Poljoprivrednom fakultetu u Skopju. Od 1982. godine je rukovodilac Odeljenja za ribarstvo u Institutu za stočarstvo Poljoprivrednog fakulteta u Skopju. Ovom Institutu je Zavod za ribarstvo SRM bio pripojen u integracionim zahvatima u 1978. godini. Na istom fakultetu je, 1984. godine izabran za naučnog savjetnika, a 1985. i za redovnog profesora na predmetu ribarstvo.

Prof. Nikola Petrovski je veoma aktivan u više društveno-političkih organizacija, u stručnim i naučnim društvima. Posebno se ističe njegova višegodišnja aktivnost u Jugoslavenskom ihtiološkom društvu, u kome je bio član Predsedništva i Izvršnog odbora, a permanentno i član Redakcijskog odbora časopisa »Ichthyologia«. Učestvovao je u mnogim akcijama JID-a, kao i na svim naučnim skupovima. Istaknuti je

član dviju međudržavnih potkomisija za ribarstvo na graničnim vodama između naše zemlje i Republike Grčke, odnosno NSR Albanije, te redovno neposredno učestvuje u radu ovih potkomisija, kao i sprovođenju dogovorene politike gospodarenja na graničnim vodama. Posebno je aktivan u Sportsko-ribolovnim savezima Makedonije i Jugoslavije. Na polju sportskog ribolova međunarodni je sudac, a neko je vreme uređivao časopis »Ribolovac«. Značajan doprinos daje i na polju prave regulative i formiranja politike gospodarenja otvorenim vodama.

U oblasti naučno-istraživačkog rada u ribarstvu prof. Nikola Petrovski bio je rukovodilac ili saradnik u niz složenih i značajnih projekata iz oblasti ihtiologije i ribarstva, što je, bez sumnje, doprinelo bržem razvitku ove grane u SRM. Sa uspehom radi na podizanju i usavršavanju kadrova kako za potrebe ribarstva, tako i sportsko-ribolovnih sudija.

Dijapazon istraživačke problematike ovog istaknutog stručnjaka je veoma širok, što se najbolje može vidjeti iz popisa njegovih radova. Podjednako radi na unapređenju ribarstva na otvorenim vodama, ribnjacima, pri čemu se zalaže za korištenje najnovijih dostignuća i tehnologije iz svetske ribarske prakse, prilagođene lokalnim uvjetima, odnosno za racionalnije ribarsko gospodarenje.

Za svoj dugogodišnji rad i doprinos razvitku i unapređenju slatkovodnog ribarstva u našoj zemlji, nosilac je brojnih društvenih priznanja, od kojih navodimo sledeće:

— Zlatne medalje za izvanredne zasluge u razvoju slatkovodnog ribarstva Jugoslavije, dodijeljene od Skupštine Poslovne zajednice slatkovodnog ribarstva Jugoslavije (1982.);

— Zlatne medalje sa diplomom za doprinos uspehu međunarodne izložbe lova i ribolova, dodijeljenih od Organizacionog komiteta na Novosadskom sajmu (1967), kao i desetak drugih priznanja od sportsko-ribolovnih saveza i društava u SRM i zemlji.

Prof. Nikola Petrovski je veoma plodan istraživač i stvaralac. Do sada je objavio oko 140 radova, od kojih 46 naučnih, 80 stručnih i 14 popularnih. Radovi su objavljeni u priznatim časopisima, a iznosio ih je i na naučni skupovima u zemlji i inozemstvu. Za kompletnije prikazivanje naučno-stručnog opusa prof. N. Petrovskog, dajemo popis njegovih važnijih radova, pisanih samostalno ili u koautorstvu.

I na kraju, zaželimo prof. Nikoli Petrovskom, redovnom profesoru ribarstva na Poljoprivrednom fakultetu u Skopju, OOOZT Institut za stočarstvo, dug život i plodonosan rad.

Mr MIRČE NAUMOVSKI

I. NAUČNI RADOVI

1. Trigodišnji rezultati od opitite za odgledovanje šara na oriznite polinje u Makedonija. »Izdanija«, Zavod za ribarstvo na SRM, tom I, br. 4, Skopje, 1955.
2. Opiti za gajenje riba na pirinčanim poljima Makedonije. »Ribarstvo Jugoslavije«, br. 1, Zagreb, 1956.
3. Nastupanje na polova zrelost i plodnost na dojranskata perkija. »IZDANIJA« (izvod od habilitacionitot trud), Zavod za ribarstvo na SRM, tom III, br. 1, Skopje, 1966.
4. Izveštaj o izvršenim naučno-istraživačkim radovima na Dojranskom jezeru po zadacima Jugoslovensko-grčke podkomisije za ribarstvo. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1965. (Sa grupom koautora).
5. Problemi na jagulata od Ohridskoto Ezero po zgradbata na hidrosistemot »Crn Drim«. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1966. (Koautor: M. Sidorovski).
6. Biometrika na prespanskiot krap (Cyprinus carpio L.). »IZDANIJA«, Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, tom IV, br. 1, 1967.
7. Jalovost kaj dojranskata crvenoperka (Rutilus rutilus dojransensis Kar.), obem, pričina i posledici. FOLIA BALKANICA, tom II, br. 6, Skopje, 1968.
8. Istraživački radovi na Ohridskom i Prespanskom jezeru u vezi regulisanja pitanja ribarstva NR Albanijom. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1967. (Koautori: M. Sidorovski i E. Kapac).
9. Ribarska inventarizacija na gorniot tek na rekata Vardar so pritoke. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1968. (Koautori: M. Sidorovski i E. Kapac).
10. Stanje ribljih populacija u nekim pritokama Vardara. III simpozijum »Savremena ihtiološka istraživanja«, Kotor, 1970. (Koautori: M. Sidorovski i K. Apostolski).
11. Vozrast i rasteenje na nivičkata (Alburnus alburnus belvica Kar.) od Prespanskoto Ezero. »IZDANIJA«, Zavod za ribarstvo na SRM, tom IV, br. 6, Skopje, 1971. (Koautor: M. Sidorovski).
12. Prethodni rezultati za stepenot na zagadenosta na nekojovažni vodoteci u Makedonija. FOLIA BALKANICA, tom III, br. 2, Skopje, 1971. (Koautori: M. Sidorovski i A. Spasevska).
13. Biometričko-statistički prikaz plastičkih karakterata i seksualni dimorfizam Chondrostoma nasus prespense Kar. ICHTHYOLOGIA, vol. 4, br. 1, Sarajevo, 1972. (Koautori: M. Sidorovski).
14. Ribarsko-biološki istraživanja na Prespanskoto Ezero po zadača na Jugoslovensko-grčkata potkomisija za ribarstvo. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1973. (Koautori: M. Sidorovski i O. Popovska).
15. Vidov sostav na ihtiofaunata so poznačajni morfološko-taksonomski karakteristiki na ribite od akumulacijata Turija. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1974. (Koautori: M. Sidorovski i S. Georgiev).
16. Vozrast i rasteenje na ribite od akumulacijata Turija. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1974. (Koautor: M. Sidorovski).
17. Rasteenje na prespanskiot skobut (Chondrostoma nasus prespense Kar.) »IZDANIJA«, Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, tom V, br. 2, 1974. (Koautor: M. Sidorovski).
18. Opredeluvanje na minimalnite ribolovni meri na ekonomski povožnite vidovi ribi od Prespanskoto Ezero. »IZDANIJA«, tom V, br. 1, 1974. (Koautor: M. Sidorovski).
19. Ocenka na sostojbata na ribnite resursi i opredeluvanje na optimalnite ulovi od Dojranskoto Ezero. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1977. (Koautor: M. Sidorovski).
20. Ihtiološki istraživanja na akumulacijata »Mladost« (vidov sostav, vozrast, tempo na rasteenje, ramnožuvanje i plodnost). Institut za stočarstvo. Skopje, 1979. (Koautor: M. Sidorovski).
21. Morfološka karakteristika na avtohtoniot introdukovaniot krap od Dojranskoto Ezero. Institut za stočarstvo. Skopje, 1979. (Koautor: M. Sidorovski).
22. Biološka osnova za sozdavanje populacija od krap i racionalen režim na nejinata eksploatacija. Institut za stočarstvo. Skopje, 1979. (Koautori: M. Sidorovski i E. Kapac).
23. Nastupanje polne zrelosti i plodnost dojranske crvenperke (Rutilus rutilus dojransensis Kar.). ICHTHYOLOGIA, vol. 12, br. 1, Beograd, 1980. (Koautor: M. Sidorovski).

24. Nastupanje polne zrelosti i plodnost dojranske belovice (*Alburnus alburnus macedonicus* Kar.) *ICHTHYOLOGIA*, vol. 12, br. 1, Beograd, 1980. (Koautor: M. Sidorovski).
 25. Uzrast i rasteenje dojranske crvenperke (*Rutilus rutilus dojransensis* Kar.). *ICHTHYOLOGIA*, vol. 13, br. 1, Beograd, 1981. (Koautor: M. Sidorovski).
 26. Biomasa i produkcija dojranske crvenperke (*Rutilus rutilus dojransensis* Kar.). *ICHTHYOLOGIA*, vol. 13, br. 1, Beograd, 1981. (Koautor: M. Sidorovski).
 27. Kombinirani uzgoj riba i pataka. »RIBARSTVO JUGOSLAVIJE«, br. 3, Zagreb, 1981. (Koautori: M. Sidorovski i K. Filev).
 28. Plodnost šarana (*Cyprinus carpio* L.) iz Dojranskog jezera. »RIBARSTVO JUGOSLAVIJE«, br. 2, Zagreb, 1982. (Koautor: M. Sidorovski).
 29. Saprobitet srednjeg toka Vardara i njegovo riblje naselje. Saopštenje podneto na naučno-stručnom skupu »Zaštita, očuvanje i unapređivanje kvaliteta slatkih voda«. Ohrid, 03—04. juna 1982. (Koautori: L. Stanković, M. Sidorovski i A. Spasenovska).
 30. Povećanje proizvodnje šaranskih ribnjaka kombiniranim uzgojem riba i pataka. »RIBARSTVO JUGOSLAVIJE«, Zagreb, br. 5/1983. (Koautori: E. Kapac, K. Filev, L. Stanković i M. Naumovski).
 31. Saprobiološko stanje reke Vardara i njegovo riblje naselje. »RIBARSTVO JUGOSLAVIJE«, 1/1984, Zagreb. (Koautori: L. Stanković, E. Kapac i M. Naumovski).
- ## II. STRUČNI RADOVI
32. Odgledovanje ribi vo orižišta. Brošura vo izdanie na »Narodna zadruga«, Skopje, 1955.
 33. Podignuvanje ribnici i odgleduvanje ribi vo niv. Brošura vo izdanie na »Narodna zadruga«, Skopje, 1956.
 34. Ribite vo Makedonija. Brošura vo izdanie na Zavodot za ribarstvo na NRM, Skopje, 1956. (Sa grupom koautora).
 35. Priručnik za akvaristi. Brošura vo izdanie na Zavodot za ribarstvo na NRM, Skopje, 1959. (koautori: E. Kapac i A. Hadžinikolov).
 36. Elaborat za ribarsko iskoristuvanje na Lipovskata akumulacija.
 37. Program za razvoj na ribarstvoto vo NRM vo periodot 1960—1965. g. i pobliska perspektiva. Zavod za ribarstvo na NRM, Skopje, 1960. (Koautor: E. Kapac).
 38. Sostojba i možnosti za poribuvanje na malite akumulacii vo NRM. Zavod za ribarstvo na NRM, Skopje, 1960. (Koautori: E. Kapac i T. Kuzmanovski).
 39. Temperatura na vodata kako faktor vo životot na ribite. »LOVEC«, br. 9—10, Skopje, 1952.
 40. Potočna pastrmka i ribolovniot sport. »LOVEC«, br. 5—6, Skopje, 1954.
 41. Neprijатели i štetnici po ribite. »LOVEC«, br. 5—6, Skopje, 1952.
 42. Kvalitativnoto poboluvanje na ihtiofaunata na rekata Vardar stanuva aktuelen problem. »LOVEC«, br. 6, Skopje, 1955.
 43. Sportskite ribolovni društva vo pomoš na naučnoistraživačkata rabota vo ribarstvoto. »LOVEC«, br. 3, Skopje, 1952.
 44. Zašto je u Bregalnici nestalo riba. »RIBARSTVO JUGOSLAVIJE«, br. 3, Zagreb, 1952.
 45. Nekoluk zboru za klenot. »RIBOLOVEC«, br. 3, Skopje, 1956.
 46. Neki karakteristiki na najnovite propisi vo našeto ribarstvo. »RIBOLOVEC«, br. 1, Skopje, 1956.
 47. Po povod predlogot za ograničuvanje lovostojot na somot. »RIBOLOVEC«, br. 2, Skopje, 1956.
 48. Vitamini i jod voteloto na ribite. »LOVEC«, br. 3—4, Skopje, 1952.
 49. Prvi čekori za poribuvanje na Bregalnica so pastrmka. »RIBOLOVEC«, br. 3, Skopje, 1956.
 50. Nešto za transport na ribite. »RIBOLOVEC«, br. 5, Skopje, 1957.
 51. Naši ribi — mrena. »RIBOLOVEC«, br. 5, Skopje, 1957.
 52. Po povod prednacrtot na noviot Zakon za ribarstvo. »RIBOLOVEC«, br. 12, Skopje, 1959.
 53. Novi zadači vo mrestilišnata 1957/58. godina. »RIBOLOVEC«, br. 5, Skopje, 1957.
 54. Denešna sostojba i perspektivni možnosti za razvoj na ribarstvoto na SR Makedonija, vo periodot 1964—1970 godina. Zavod za ribarstvo na SR Makedonija, Skopje, 1964. (Koautori: K. Apostolski i M. Sidorovski).
 55. Investiciona programa za izgradba na ribnikot za krap »Bitola«. Zavod za ribarstvo na SRM, 1961. (Sa grupom autora).
 56. Investiciona programa za izgradba na Centarot za proizvodstvo na kaliforniska pastrmka »Vrutok« — Gostivar. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1963. (Koautor: M. Sidorovski).
 57. Elaborat za ribarstvo iskoristuvanje na vodnata akumulacija na hidrosistemot »Prilepsko Pole« — Prilep. Zavod za ribarstvo na SRM, (Koautor: M. Sidorovski).
 58. Sostojba i razvoj na ribarstvoto vo SR Makedonija vo periodot 1971—1975 godina. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1969. (Sa grupom autora).
 59. Stanje, osnovni problemi i perspektive razvoja sportskog ribolova u SR Makedoniji. Referat na sovetuvanje vo organizacija na Sportsko-ribolovniot sojuz na Jugoslavija. Belgrad, 1969. (Koautor: M. Sidorovski).
 60. Sportskiot ribolov vo mavrovski kraj i negovoto značenje za razvojot na turističkoto stopanstvo. Koreferat na sovetuvanje za razvojot na turizmot. Mavrovi Anovi, 1970. (Koautor: M. Sidorovski).

61. Investiciona programa za izgradba na ribnikot za kaliforniska pastrmka »Spasa«, Resen. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1971. (Koautor: M. Sidorovski).
62. Investiciona programa za izgradba na ribnik za krap »Dolneni« pri ZIK »Prilep« — tehnološko-ekonomski elaborat. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1973. (Koautori: E. Kapac i M. Sidorovski).
63. Ribolovot na Prespanskoto Ezero, Scenario za dokumentaren TV film. Skopje, 1973.
64. Vodostopanska osnova na SR Makedonija — studija za ribarstvoto. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1973. (Koautor: M. Sidorovski).
65. Investiciona programa za izgradba na ribnikot za kaliforniska pastrmka »Izvor« — Kičevo. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1974. (Koautor: M. Sidorovski).
66. Programa za razvoj na ribarstvoto vo SR Makedonija vo periodot 1974—1980 i 1985 godina. Stopanska komora na Makedonija, Skopje, 1974. (Koautor: M. Sidorovski).
67. Neki aktuelni problemi na sportskiot ribolov vo SR Makedonija. Skopje, 1974.
68. Osnoven plan za riboolvniot revir na Nacionalniot park »Mavrovo«. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1974. (Koautor: M. Sidorovski).
69. Neki aspekti na zagaduvanjeto na našite ezera i negovoto vlijanie vrz životot svet. Zavod za ribarstvo na SRM, Skopje, 1975. (Koautor: M. Sidorovski).
70. Sadašnja i buduća proizvodnja ribe u Makedoniji. Zbornik referata I kongresa za proizvodnju ljudske hrane u Jugoslaviji. Novi Sad, 1975.
71. Regionalno-prostoren plan za Opština Bitola-sektorska studija za ribarstvo, Skopje, 1976. (Koautor: M. Sidorovski).
72. Rezultati akcija i mera na zaštiti voda i zadaci sportsko-ribolovnih organizacija. BILTEN JUGOSLAVENSKOG DRUŠTVA ZA ZAŠTITU VODA, br. 34. Beograd, 1977.
73. Prostoren plan na Istočna Makedonija-sektorska studija za ribarstvo. Skopje, 1978. (Koautor: M. Sidorovski).
74. Ribarski aspekti na zaštita na ezerata vo SRM, Skopje, 1979.
75. Mislenja i predlozi vo vraska so rabotniot material »Prikaz stanja i koncept razrade mera, akcija i zadataka iz oblasti ribarske privrede Jugoslavije«. Institut za stočarstvo. Skopje, 1979. (Koautor: E. Kapac).
76. Elaborat za ribarsko iskoristuvanje na akumulacionoto ezero »Špilje« — Debar. Institut za stočarstvo, Skopje, 1979. (Koautori: M. Sidorovski i E. Kapac).
77. Investiciona programa za proširuvanje na ribnikot za pastrmki »Izvor« — Kičevo. Institut za stočarstvo, Skopje, 1979. (Koautor: M. Sidorovski).
78. Ribolov, rekreacija, ljubav kon prirodata. »Zemjodjelski kalendar« za 1980. god. »NASA KNJIGA«, Skopje, 1980.
79. Tehnološka programa so proektna zadača za zgradba na mrestilišteto za avtohton krap »Ljumče« — Struga. Skopje, 1980. (Koautori: M. Sidorovski i E. Kapac).
80. Investiciona programa za izgradba na ribnikot za kaliforniska pastrmka »Lukovo« — s. Lukovo. Skopje, 1981. (Koautor: M. Sidorovski).

